

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18C/418/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715216161
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6715216161.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanej: A. S., nar. XX. XX. XXXX, bytom Y. C. XXXX/XX, XXX XX V., občan SR, o zaplatenie sumy 9.163,39 € s prísl., takto

rozhodol:

Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 9.163,39 € titulom istiny úveru, sumu 6,16 € titulom poplatkov za poistenie, sumu 244,58 € titulom úroku z úveru do dátumu predčasnej splatnosti úveru, sumu 6,60 € titulom úrokov z omeškania do dátumu predčasnej splatnosti úveru, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 9.163,39 € a nezaplatených úrokov 244,58 € od 13. 06. 2015 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania za zaplatený súdny poplatok vo výške 549,50 € na účet žalobcu vedený v Prima banke Slovensko, a. s., číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, pričom súd p o v o ľ u j e žalovanej uhradiť dlh v splátkach po 90,00 € mesačne, splatné vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia dlhu pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo len jednej splátky.

Vo zvyšnej časti sa žaloba žalobcu z a m i e t a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal dňa 14. 08. 2015 na Okresnom súde Humenné žalobu, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu čiastku 9.163,39 € s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že sporové strany uzavreli dňa 11. 07. 2014 Úverovú zmluvu, na základe ktorej boli žalovanej poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 9.500,-- €. Úver spolu s úrokmi sa žalovaná zaviazala splácať v pravidelných mesačných splátkach a to do 07. 10. 2024. Žalovaná porušila svoje zmluvné povinnosti, preto bola listom zo dňa 06. 12. 2015 vyzvaná na predčasné splatenie úveru v lehote do 22. 06. 2015. Žalobca si voči žalovanej uplatňuje nezaplatenú istinu vo výške 9.163,39 €, úroky vyčíslené do predčasného zosplatnenia úveru podľa úrokovej sadzby 9,9 % ročne v súlade so zmluvou a to v sume 244,58 €, úroky z omeškania vo výške 6,60 € a to za omeškanie s dlžnými splátkami do zosplatnenia úveru úročené úrokovou sadzbou 5 % ročne, poplatok za poistenie vo výške 6,16 €. Ďalej si žalobca uplatnil zmluvný úrok vo výške 9,9 % ročne z nezaplatennej istiny 9.163,39 € od 13. 06. 2015 do zaplatenia ako aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z istiny 9.163,39 € a nezaplatených úrokov 244,58 € od 13. 06. 2015 do zaplatenia.

2. Žaloba bola dňa 27. 11. 2015 odstúpená tunajšiemu súdu ako súdu miestne príslušnému. Tunajší súd vyzval žalobcu, aby presne špecifikoval žalovanú istinu ako aj prehľad pohybov na úverovom účte žalovanej tak, aby bolo zrejmé, čo všetko žalovaná na úverovom vzťahu uhradila. Rovnako bol žalobca vyzvaný na predloženie dôkazu na oprávnenosť postupu pri predčasnom zosplatnení pohľadávky, ako aj na vyjadrenie k súdnemu prieskumu úverového vzťahu, kedy súd v spotrebiteľských veciach je povinný skúmať ex offa, či sú dodržané všetky spotrebiteľské práva a v tej súvislosti súd poukázal na nezákonný

postup pri uplatňovaní úrokov z úveru po mimoriadnej splatnosti úveru popri úrokoch z omeškania vzhľadom na obdobné právoplatné súdne rozhodnutia. Žalovaný v písomnom podaní - doručené tunajšiemu súdu 27. 05. 2016 bližšie špecifikoval, že do dátumu zosplatnenia úveru žalovaná uhradila celkovú istinu 336,61 €, preto zostatok istiny ku dňu zosplatnenia činil 9.163,39 € (9.500,-- € - 336,61 €). Po zosplatnení úveru žalovaná nevykonala žiadne úhrady. Splácanie úveru je dohodnuté anuitným spôsobom, to znamená, že výška splátky sa skladá zo splátky istiny a splátky úrokov z úveru, na základe čoho žalobca každú splátku použije jednak na úhradu časti istiny a jednak na úhradu dojednaného úroku. Žalobca súdu predložil prehľad - ako boli jednotlivé splátky použité na započítanie úroku, na istinu a na poistné. K poplatku za poistenie žalobca uviedol, že v súlade so zmluvou bol žalovanej poskytnutý súbor poistenia A, a suma poistenia bola vyčíslená na základe Sadzovníka poplatkov. Poplatok za poistenie vo výške 3,08 € bol uplatnený za poplatok splatný 10. 03. a 10. 04. 2015. K možnosti žiadať predčasné splatenie úveru žalobca predložil súdu obchodné podmienky pre úvery občanom z predmetného obdobia s poukazom na to, že obchodné podmienky banky sú neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Tieto umožňovali banke žiadať predčasné splatenie úveru s tým, že doručením výzvy sa všetky čiastky, ktoré sú dlžné podľa Zmluvy o úvere, stanú okamžite splatnými alebo v deň určený bankou vo výzve adresovanej klientovi. Žalobca vo vzťahu k uplatnenému nároku na úrok z úveru po mimoriadnom zosplatnení uviedol, že sa nestotožňuje s doterajšími dôvodmi uvádzanými najmä v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co 190/2014. Podľa jeho názoru obchodný úrok patrí veriteľovi do vrátenia požičaných peňažných prostriedkov, nie do splatnosti úveru. Samotný úrok a úrok z omeškania sa navzájom nevyklúčujú, o čom svedčí ustanovenie § 121 ods.3 Občianskeho zákonníka, ktoré za príslušenstvo pohľadávky označuje úroky aj úroky z omeškania. V súlade s predpismi Obchodného zákonníka aj s poukazom na komentár k Obchodnému zákonníku možno vyvodit', že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. Keďže sa jedná o dispozitívne ustanovenie, strany si môžu vznik a zánik povinnosti platiť úroky v Zmluve o úvere dojednať odchyľne. Nie je pravdivé tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov a stanovuje tak len moment vzniku tohto nároku. Moment jeho zániku nestanovuje. Žalobca ďalej poukázal na to, že podľa jeho názoru v prípade, ak Zmluva o úvere nebude trvať dohodnutý čas z dôvodu, že spotrebiteľ zaplatí svoj záväzok pred dohodnutým termínom konečnej splatnosti, táto skutočnosť neovplyvní dohodnutú výšku odplaty za užívanie peňažných prostriedkov, okrem toho za splnenia zákonných predpokladov má veriteľ právo požadovať aj úhradu nákladov, ktoré mu vznikli v súvislosti so splatením spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti. V prípade, ak veriteľ vyhlási predčasnú splatnosť úveru, je dlžník povinný uhradiť úrok za čas, počas ktorého má finančné prostriedky k dispozícii, ako aj úrok z omeškania až do zaplatenia. V zmysle záverov krajského súdu však možno vyvodit' záver, že ak veriteľ nevyužije svoje právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky v prípade omeškania dlžníka, stále by mal nárok na dohodnutý úrok ako aj úrok z omeškania z jednotlivých splátok. Keďže mesačná splátka pozostáva z istiny ako aj úroku, úrok z omeškania z každej omeškanej splátky by plynul aj z dohodnutých úrokov. Na druhej strane však súd priznal nárok na istinu aj úrok do zosplatnenia úveru, ako aj úroky z omeškania z tejto sumy. Uvedeným názorom súdu by bol zvýhodňovaný dlžník, pretože počas jeho omeškania by mal veriteľ nárok iba na úrok z omeškania, ale nemal by nárok na zmluvný úrok za požičanie peňažných prostriedkov, ktorý je zvyčajne vyšší než sankčný úrok z omeškania. Samotné zosplatnenie úveru ešte neznamená, že veriteľ má požičané prostriedky k dispozícii. Ak dlžník úver nesplatí ani po vyhlásení predčasnej splatnosti veriteľom, požičané prostriedky má stále k dispozícii dlžník, ktoré môže užívať a požívať, teda realizovať úžitkovú hodnotu veci. Ani z pohľadu ochrany práva spotrebiteľa, ktorý sa dostane do nepriaznivých životných okolností, nemožno však uvedenú situáciu vykladať tak, že dlžník prestane byť zodpovedný za svoje záväzky a nie je povinný ich plniť. V takomto prípade má fyzická osoba možnosť riešiť situáciu tzv. osobným bankrotom v prípade, že sú na to splnené zákonné podmienky. Preto uvedené argumenty súdu považuje žalobca za nenáležité. Na záver žalobca poznamenal, že predmetný rozsudok krajského súdu je rozhodnutím v jednotlivjej konkrétnej veci, nie je záväzný pre rozhodovaciu činnosť iných súdov.

3. Súd vo veci vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 14. 06. 2016 a to bez prítomnosti žalobcu. Žalobca svoju neúčast' písomne ospravedlnil a súhlasil, aby sa vykonalo pojednávanie v jeho neprítomnosti, čím boli splnené podmienky ustanovenia § 101 ods.2 O. s. p. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovanej, oboznámením listinných dokladov a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

4. Žalovaná pred súdom potvrdila, že v roku 2014 uzavrela so žalobcom Úverovú zmluvu, na základe ktorej jej bola poskytnutá čiastka 9.500,-- €. Spočiatku úver uhrádzala, neskôr jej to už nevychádzalo. Telefonovala žalobcovi, že dodatočne splátky uhradí, avšak jej to nevyšlo. Obrdžala výzvy na úhradu

dĺžných splátok, ktoré však súhrnne nevládala uhradiť. Následne bola vyzvaná na vrátenie celého úveru, chcela žiadať o splátky, avšak k žiadnej dohode nedošlo a prišlo iba predvolanie na súd. Žalovaný dlh nie je schopná uhradiť naraz, žiadala o povolenie zaplatiť dlh v splátkach po 20,-- € mesačne. Je zamestnaná ako opatrovatelka v domove dôchodcov, kde má čistý príjem 400,-- až 420,-- € mesačne. Je sama, stará sa o dcéru vo veku 14 rokov, na ktorú poberá výživné 50,-- € mesačne. Dcéra navštevuje základnú školu. Ona sama je nemajetná, iný príjem okrem zamestnania a výživného nemá. S dcérou býva v mestskom nájomnom byte, kde uhrádza nájomné 135,-- € mesačne a spláca úver na bývanie mestu po 111,-- € mesačne. Okrem toho má ďalšie dlžoby, spláca úvery, ktoré si brala na zaplatenie predchádzajúcich úverov, je pravdou, že má množstvo ďalších dlžôb. Uvažovala aj o osobnom bankrote, kde je však potrebné zaplatiť poplatky, na ktoré nemala.

5. Sporové strany uzavreli Úverovú zmluvu dňa 11. 07. 2014 (čl. 7), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 9.500,-- €. V bode 1/ boli dojednané základné podmienky, kedy sa jedná o bezúčelový úver/splatenie záväzkov klienta. Úroková sadzba bola dojednaná ako fixná vo výške 9,9 % ročne, bol dojednaný súbor poistenia A a poplatok za poistenie úveru 3,08 € mesačne. Boli dojednané anuitné splátky po 125,79 € mesačne s termínom splatnosti prvej splátky 11. 08. 2014, s počtom splátok 120, splatné vždy v 10-ty deň kalendárneho mesiaca. Splatnosť úveru bola dojednaná na 10. 07. 2024. Výška RPMN bola 11,89 %, priemerná RPMN bola 11,89 %. Celková čiastka, ktorú klient mal zaplatiť bola 15.569,80 €. Podľa bodu 2.1 sa klient zaviazal riadne a včas plniť si všetky svoje záväzky vyplývajúce zo Zmluvy o úvere, riadne a včas úver splácať, platiť poplatky.

6. Na výzvu súdu žalobca doložil súdu Obchodné podmienky pre úvery občanom s účinnosťou od 30. 05. 2014 (čl. 43 až 48), kde podľa bodu 2.8 písm. a/, ak klient nezaplatí ktorúkoľvek čiastku dlžnú podľa Zmluvy o úvere ani do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti, môže banka vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru. Doručením výzvy sa všetky čiastky, ktoré sú dlžné podľa Zmluvy o úvere, istina aj príslušenstvo stanú splatné okamžite alebo v deň určený bankou vo výzve adresovanej klientovi. Listom zo dňa 14. 04. 2015 bola žalovaná vyzvaná k zaplateniu omeškaných splátok, ktorých výška činila 242,65 €. Zároveň žalobca žiadal aj o úhradu poplatku za zaslanie upomienky vo výške 15,-- €, t. j. o zaplatenie dlžnej sumy vo výške 257,65 € najneskôr do 19. 04. 2015. Listom zo dňa 12. 06. 2015 bolo žalovanej oznámené, že z dôvodu neplnenia zmluvných povinností žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru. Tým vznikla žalovanej povinnosť uhradiť žalobcovi zostávajúcu sumu úveru vo výške 9.439,25 € ako aj poplatok za výzvu 30,-- €. Celý dlh vo výške 9.469,25 € s príslušenstvom mala uhradiť najneskôr do 22. 06. 2015 s upozornením, že dlh sa denne úročí a rastie a jeho presnú výšku oznámi na požiadanie zamestnanec pobočky v deň zaplatenia.

7. Žalobca spolu so žalobou doložil listinný doklad evidovaný na čl. 6-7 vo forme tabuľky, ktorá má zrejme predstavovať prehľad splátok a úhrad na úverovom vzťahu. Vzhľadom na veľkosť písma však tento dôkaz bol pre súd nečitateľný, preto naň neprihliadal. Žalobca bol na túto skutočnosť upozornený vo výzve súdu, v písomnom vyjadrení zo dňa 27. 05. 2016, uviedol tabuľkový prehľad vykonaných splátok žalovanej ako aj prehľad započítania splátok.

8. Podľa § 52 ods.1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31.12.2014, ďalej len OZ), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Podľa ods.2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa ods.3, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Podľa ods.4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

9. Nemali by byť teda žiadne pochybnosti a žalobca to ani nepopieral, že spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie bankových produktov a služieb) a žalovanou ako spotrebiteľom jeho bankových služieb, t.j. že ide o spotrebiteľskú zmluvu a že sporný vzťah sa má posúdiť vo svetle cieľov smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách („smernica“). Hoci zmluva o úvere je upravená ako „absolútny obchod“

podľa ustanovení Obchodného zákonníka, pri spotrebiteľskom vzťahu sa pri duálnej právnej úprave prednostne použijú predpisy občianskeho práva v súlade so zásadou ochrany spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

10. Podľa § 261 ods.6 písm. d/ Obchodného zákonníka, touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkové vzťahy, (okrem iných) zmluvy o úvere (§ 497).

11. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. Podľa § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona.

13. Podľa § 503 ods. 1 Obchodného zákonníka, záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Podľa ods. 2, ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. Podľa ods. 3, dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

14. Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru bola uzavretá za účinnosti zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení úč. do 31.12.2014, podľa § 1 ods.1 tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa. Podľa ods. 2, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

15. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

16. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

17. Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

18. Podľa § 3 ods.2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. účinný od 01. 02. 2013, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

19. Úroková sadzba Európskej centrálnej banky od 10.09.2014 do 15.3.2016 bola vo výške 0,05 %.

20. Na základe takto zisteného skutkového a právneho stavu súd konštatuje, že žaloba žalobcu je čiastočne dôvodná. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že medzi stranami sporu došlo k vzniku záväzkovo-právneho vzťahu na základe Zmluvy o úvere, ktorej právny režim sa riadi jednak Obchodným zákonníkom a jednak aj právnymi predpismi občianskeho práva súvisiacimi s ochranou

práv spotrebiteľa. Súd podrobil zmluvu súdnemu prieskumu z hľadiska dodržania všetkých náležitostí spotrebiteľskej zmluvy v súlade so zákonom o spotrebiteľských úveroch, ako aj z hľadiska vyvážení zmluvných podmienok a dodržiavania práv spotrebiteľa. Súd konštatuje, že uvedená Zmluva o úvere obsahuje všetky zákonom predpísané náležitosti, bola uzavretá platne. Na základe zmluvy boli žalovanej poskytnuté finančné prostriedky vo výške 9.500,-- €, ktoré sa žalovaná zaviazala uhrádzať v dojednaných mesačných splátkach, za poskytnutie úveru bol dojednaný fixný úrok vo výške 9,9 % ročne. Zároveň bolo dojednané aj poistenie úveru, k čomu bol dojednaný mesačný poplatok za poistenie vo výške 3,08 €. Z výsluchu žalovanej ako aj z predložených listinných dôkazov je zrejmé, že žalovaná prestala plniť svoje zmluvné povinnosti a to splácanie úveru v dojednaných splátkach a v lehotách splatnosti. V súlade s dojednaním v zmluve a Obchodných podmienkach žalobca oprávnené pristúpil k vyhláseniu predčasnej splatnosti úveru a zároveň žiadal žalovanú o vrátenie finančných prostriedkov naraz v novo určenej lehote, čím stratila výhodu splátok. Žalobca vo svojej žalobe preukázal, aké splátky žalovaná vykonala na úverovom vzťahu a akým spôsobom boli v súlade so zmluvou započítané na dlh žalovanej. Z uvedeného vyplýva, že dlh žalovanej pozostáva z nezaplatenej istiny vo výške 9.163,39 €, nezaplatených poplatkov za poistenie do predčasnej splatnosti úveru vo výške 6,16 €, nezaplatených úrokov z úveru do dátumu predčasnej splatnosti úveru vo výške 244,58 €, úrokov z omeškania vyčíslených do dátumu predčasnej splatnosti úveru vo výške 6,6 € (z nezaplatených dlžných splátok splatných do predčasného zosplatnenia pohľadávky). Uvedené nároky považoval súd za opodstatnené a preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi takto uplatnené čiastky. Keďže je žalovaná v omeškaní s plnením peňažného dlhu, patrí žalobcovi aj príslušný nárok na úrok z omeškania, ktorý je vyčíslený vo výške 5 % ročne v súlade s predpismi občianskeho práva. Žalobcovi prináleží úrok z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, t. j. od 13. 06. 2015. Žalovaná požiadala, aby jej bolo umožnené zaplatiť dlh v splátkach s poukazom na svoju rodinnú a majetkovú situáciu. Súd po posúdení výšky uplatneného nároku a finančných možností žalovanej konštatuje, že nie je v jej finančnej schopnosti bez vážneho ohrozenia rodiny uhradiť dlh naraz. Požiadavku žalovanej na úhradu dlhu v mesačných splátkach po 20,-- € však súd považuje za neprimeranú s prihliadnutím na výšku dlhu. Žalovaná prehlásila, že má množstvo ďalších dlžôb, pričom neuviedla bližšie dôvody ich vzniku, ani ich výšku. Súd konštatuje, že žalovaná bude musieť svoj životný štýl prispôbiť svojej situácii a vynaložiť úsilie na zabezpečenie finančných prostriedkov v dostatočnom rozsahu tak, aby mohla splácať dlh v súdom určených splátkach po 90,-- € mesačne. Takýmto spôsobom sa žalobcovi dlh vráti v primeranom časovom období. Súd zároveň v rozhodnutí určil podmienky splatnosti jednotlivých splátok a pre prípad, že žalovaná čo len jednu splátku neuhradí, celý dlh sa stane zročným a žalovaná ho bude musieť uhradiť, čím príde o výhodu splátok.

21. Súčasťou žalobného nároku žalobcu bol aj nárok na zaplatenie dojednaného zmluvného úroku vo výške 9,9 % ročne z poskytnutého zvyšku istiny, t. j. zo sumy 9.163,39 € odo dňa nasledujúceho po predčasnej splatnosti úveru, t. j. od 13. 06. 2015. Súd už v priebehu konania upozornil žalobcu na právny názor vyslovený v rozsudku Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co 190/2014 zo dňa 30. 06. 2015, kde súd posudzoval nárok na úrok po predčasnom zosplatnení úveru popri úroku z omeškania. Je pravdou, že predmetné rozhodnutie nepredstavuje rozhodnutie, ktoré by malo všeobecnú záväznosť pre iné súdne konania. Uplatnené nároky v každom jednotlivom súdnom konaní súd posudzuje individuálne s prihliadnutím na okolnosti každého jednotlivého prípadu. Pokiaľ však je právna problematika riešená iným rozhodnutím súdu Slovenskej republiky, súd z neho môže vychádzať a nič nebráni tunajšiemu súdu posúdiť právnu problematiku obdobným spôsobom ako v inom súdnom rozhodnutí. Týmto postupom sa napĺňa tiež požiadavka právnej istoty sporových strán v tom, že obdobné prípady budú riešené súdmi SR obdobným spôsobom. Súd z rozhodnutia uvedeného rozsudku uvádza:

26. Úroky za poskytnutie úveru sa na rozdiel od odplaty za akúkoľvek inú odplacnú službu či kúpu tovaru odlišujú tým, že plynutím času narastajú (cena za poskytnutú službu narastá). Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že takéto úroky v skutočnosti navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie do dohodnutej alebo predčasne vyvolanej doby splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania. Takto dochádza k obchádzaniu inštitútu iného plnenia na účely aplikácie § 3a ods. 2 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka.

27. Z dôvodov vysvetlených a uvedených vyššie, dohoda, podľa ktorej má spotrebiteľ popri úrokoch z omeškania prípadne ďalších sankciách platiť po splatnosti pohľadávky aj úroky za poskytnutie úveru do splatenia úveru spôsobuje značnú nerovnováhu ku škode spotrebiteľa, predstavuje značné zhoršenie

postavenia spotrebiteľa oproti zákonnému pravidlu, ktoré chráni spotrebiteľa v úverových vzťahoch pred nadmerným navýšením dlhu oproti výške úveru. Je nepravdepodobné, že by spotrebiteľ takúto dohodu individuálne vyjednal s dodávateľom, ktorý zaobchádza so spotrebiteľom čestne a rovnocenne (C-415/2011, AZIZ).

28. Ako už odvolací súd vyššie uvádza, niet kogentnej úpravy o úrokoch popri úrokoch z omeškania. Zákon reguluje úroky za úver bez časovej úpravy a preto dohoda o takýchto úrokoch je odklonom od dispozitívnej úpravy a je nielen v neprospech spotrebiteľa, ale vyvoláva hrubú nerovnováhu v neprospech slabšej zmluvnej strany. Navyše sa takáto dohoda dostáva do rozporu aj s ustanovením § 3a n.n.87/1995 Zz.

29. Odvolací súd sa preto stotožňuje s prvostupňovým súdom o neplatnosti takejto dohody (o úrokoch popri úrokoch z omeškania) pre rozpor so zákonom (§39 a § 52 ods. 2 v spojení s § 517 ods.2 OZ).

30. K odvolacím námietkam odvolací súd ďalej poznamenáva.

34. Odvolateľ poukazuje na to, že úroky sú cenou a že ich nemožno zamieňať za úroky z omeškania. S týmto sa odvolací súd stotožňuje, a práve preto im súd priznal ich skutočný význam. Cenu (odplatu) za úver má žalobca právoplatne priznanú a mohol si ju už začať vymáhať. Argumentácia o užívaní peňažných prostriedkov zo strany žalovanej patrí medzi časté argumenty zástancov úrokov popri úrokoch z omeškania a opomína sa nelichotivý stav spôsobený úverovaním bez odbornej starostlivosti s podceňovaním bonity spotrebiteľa. Okolností prípadu nepotvrdzujú žiadne užívanie si peňazí, naopak ide už o utrpenie z peňazí a ich drastického nárastu po použití finančno-právnych sofistických konštrukcií. Ak by žalovaná peniaze užívala, nemala by dôvod žiadať 5 euróvé splátky pri starostlivosti o dve maloleté deti z príjmu 245 Eur.

35. Téma neprímeraných úverových podmienok dlhodobo rezonuje. Štatistiky potvrdzujú nadmerné úverové zaťaženie, nepriaznivá sociálna situácia obyvateľstva, vysoký počet samovrážd a pokusov o samovraždu aj z finančných dôvodov, cca 3 milióny exekúcií, neprímerané úroky a poplatky, formálne oznámenie Európskej komisie (list Európskej komisie vláde Slovenskej republiky, list EK č. JUST/A3/RM/kb D (2010) 11360, list (porušenie) č. 2007/2495).

36. Odvolateľ argumentuje, že niet žiadnych zákonných ani zmluvných ustanovení limitujúcich povinnosť platiť úroky za úver. Odvolací súd poukazuje na to, že takýto mechanizmus existuje a práve bol vo vzťahu k žalobcovi aplikovaný. Ide o opatrenie súdnej moci v štáte s cieľom naplniť ciele smernice o nekalých zmluvných podmienkach.

37. V ďalšej časti odvolania odvolateľ poukazuje na ustanovenie § 16 zákona č. 129/2010 Z. z., ktoré podporuje úroky aj po splatnosti. K tomu odvolací súd poznamenáva, že vzhľadom na úver poskytnutý vo 2/2010 je uvedená norma so zreteľom na nepravú retroaktivitu na predmetnú vec nepoužiteľná. Zákon č. 129/2010 Z.z. nadobudol účinnosť dňa 2.4.2010. Bez ohľadu na to treba poznamenať, že citovaný zákon v ustanovení § 16 ods.1 upravuje povinnosť platiť úroky pri predčasnom splatení spotrebiteľského úveru a nemá ani len zmienku o úrokoch po splatnosti úveru.

39. Odvolací súd poznamenáva, že dominus nad predčasným zosplatením je dodávateľ a povaha formulárových zmlúv je aj o panstve dodávateľa nad zmluvnými podmienkami, ktoré pre kontrakt sám pripravil vrátane primeraného sankčného mechanizmu za neplnenie povinnosti vrátiť úver.

40. Odvolateľ poukazuje na rozhodnutie NS SR R 59/98 o úrokoch z omeškania z úrokov a vykladá uvedené rozhodnutie tak, že Najvyšší súd v ňom konštatuje záver, že úroky z úveru patria veriteľovi až do jeho splatenia. Odvolací súd k tejto časti odvolania poukazuje na to, že súd nikdy nespochybnil úroky z omeškania zo žiadnej neskoro zaplatenej ceny produktu a preto ani z úrokov za úver, ktoré sú tiež cenou. Súd za neprípustné označil úroky popri úrokoch z omeškania a nie úroky z omeškania z úrokov. Tie sú v skutočnosti aj právoplatne priznané.

41. Pre poriadok odvolací súd konštatuje, že 1. úroky z úrokov (anatocizmus) sú pre odvolací súd neprijateľné. 2. Úroky z omeškania z úrokov (z ceny produktu) nie sú zakázané a v predmetnej veci sú

právoplatne priznané.3. Úroky popri úrokoch z omeškania navyšujú zákonný limit a preto sú v rozpore s § 517 ods.2 OZ.

22. Súd sa v celom rozsahu stotožňuje s takouto právnou argumentáciou a má zato, že žalobcovi neprináleží právo na účtovanie úroku z nezaplatenej sumy úveru popri úrokoch z omeškania. Žalobca vo svojej argumentácii poukazoval na ustanovenie § 502 a § 503 Obchodného zákonníka. Nie je pravdivé tvrdenie žalovaného, že obchodný zákonník neupravuje dobu, po ktorú je dlžník povinný platiť úroky. Súd konštatuje, že žalobca si nesprávne vyložil ustanovenie Obchodného zákonníka, kde v zmysle § 503 ods.1 je upravený záväzok dlžníka platiť úroky, pričom splatnosť úrokov je viazaná na záväzok vrátiť použité finančné prostriedky. To znamená, že úrok je veriteľ oprávnený účtovať len do splatnosti poskytnutých finančných prostriedkov. Splatnosťou sa pri tom rozumie dojednaná splatnosť záväzku a nie skutočné vrátenie peňažných prostriedkov. Pokiaľ veriteľ pristúpil k mimoriadnemu zosplateniu úveru, to znamená, že došlo k zmene záväzku týkajúceho sa splatnosti poskytnutého úveru. Podľa zmluvy bol dlžník oprávnený uhrádzať dlh (poskytnuté finančné prostriedky) v splátkach, kedy so splatnosťou každej splátky bola splatná aj zodpovedajúca časť úroku a tento úrok bol veriteľ oprávnený účtovať počas celej doby splácania úveru. Pokiaľ však veriteľ pristúpil k mimoriadnemu zosplateniu úveru, dlžník stráca výhodu splátok, avšak dochádza tiež k zmene splatnosti jeho povinnosti vrátiť poskytnuté finančné prostriedky a tým aj spravidla k skráteniu dojednanej doby, na ktorú sú peňažné prostriedky dlžníkovi poskytnuté a úroky môže veriteľ uplatňovať len do takto novej určenej splatnosti úveru. To vyplýva aj z tretej vety citovaného ustanovenia, kedy úroky sú splatné ku koncu kalendárneho roka, pokiaľ splatnosť presahuje jeden kalendárny rok, úroky sú splatné spolu so zvyškom poskytnutých peňažných prostriedkov, ktorých sa týkajú. Takýto spôsob účtovania úrok je zákonom stanovený aj pri situáciách, kedy sa dlžník sám rozhodne predčasne vrátiť finančné prostriedky pred dojednanou lehotou splatnosti, čo vyplýva z ust. § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka, ktoré ustanovenie si žalobca taktiež nesprávne vykladá.

23. Pokiaľ žalobca dôvodil ustanovením § 503 ods.3 druhá veta Obchodného zákonníka, tu súd poukazuje, že sa jedná o iný právny stav ako v prejednávanej veci Nemožno vytrhnúť jednu vetu z kontextu zákonného ustanovenia a uplatniť ju na inú situáciu, než akú rieši uvedený ods. 3. V odseku 3 sa rieši situácia, kedy je sám dlžník oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve a v takom prípade je povinný platiť v zmysle zákonného ustanovenia úroky len za dobu do vrátenia peňažných prostriedkov. Opäť sa jedná o skrátenie doby, po ktorú sú finančné prostriedky poskytnuté dlžníkovi a opäť zákon uprednostňuje stav, kedy veriteľ má právo na úroky len za takto skrátenú dobu poskytnutia finančných prostriedkov. Nie je potom pravdivé konštatovanie žalobcu, že aj v danom prípade by mal veriteľ nárok na dohodnutú výšku úrokov dojednaných podľa pôvodného záväzkového vzťahu. Je však pravdou, že v danom prípade sa nejedná o kogentné ustanovenia a strany zmluvy si uvedené právne vzťahy môžu upraviť aj inak. Žalobca však nepreukázal, že by v zmluve alebo v Obchodných podmienkach bola iná zmluvná úprava oproti zákonnej úprave. V takom prípade súd podotýka, že v prípade spotrebiteľského vzťahu by takáto zmluvná úprava podliehala súdnemu prieskumu zmluvných podmienok z hľadiska vyváženosti a primeranosti zmluvnej podmienky tak, ako na to poukazuje uvedené súdne rozhodnutie. Ďalej pokiaľ žalobca dôvodí svoj postoj možným záverom, že ak by veriteľ nevyužil svoje právo požadovať zaplatenie celej pohľadávky v prípade omeškania spotrebiteľa, stále by mal nárok na dohodnutý úrok a aj úroky z omeškania z jednotlivých splátok, ktoré v sebe zahŕňajú ako istinu, tak aj úrok. Súd k tomu uvádza, že pre prípad neplnenia povinností zo strany dlžníka, má veriteľ viacero možností, ktoré môže využiť. Právo uplatniť zosplatenie celej pohľadávky je právom a nie povinnosťou veriteľa. Je na veriteľovi, aby vyhodnotil situáciu, či je pre neho výhodnejšie ponechať v platnosti dlžný záväzok a vymáhať od dlžníka plnenie jednotlivých splátok spolu so sankciou, ktorou je úrok z omeškania. Rozhodnutia súdov priznávajú veriteľovi nárok na úrok z omeškania pri úverových vzťahoch ako z uplatnenej nezaplatenej istiny, tak i z neuhradených úrokov z úveru, s ktorými je dlžník v omeškaní. Ani v takomto prípade nie je zákonné ustanovenie, podľa ktorého by si veriteľ mohol účtovať úroky z nezaplatenej istiny aj po uplynutí konečnej splatnosti úveru. V súdnej praxi sa súd stretáva aj s takýmito prípadmi (kedy si veriteľ neuplatní právo zosplatenia) a nie je súdu známe, že by si veriteľ uplatnil zároveň ďalší úrok po konečnej splatnosti. Pokiaľ sa však veriteľ rozhodne, že bude žiadať vrátenie celej pohľadávky naraz predčasne od spotrebiteľa, hoci v dôsledku neplnenia povinností na strane spotrebiteľa, je pravdou, že dochádza k zmene záväzkového právneho vzťahu v tom, že má nárok na úrok len za dobu od poskytnutia finančných prostriedkov do doby, kedy žiada vrátenie finančných prostriedkov predčasne. Pokiaľ dlžník nesplní svoj záväzok v takto novo určenej dobe splatnosti, patrí veriteľovi sankcia priznaná zákonnými predpismi, ktorým je úrok z omeškania. Nič

nebráni veriteľovi dojednať s dlžníkom aj iné prostriedky zabezpečenia plnenia zmluvných povinností. Závery prezentované žalobcom preto podľa názoru súdu nemajú oporu v zákonných ustanoveniach ani v zmluvných dojednaniach. Súd preto žalobu žalobcu v časti uplatnených riadnych úrokov z úveru po mimoriadnom zosplatnení úveru zamietol.

24. O trovách konania rozhodoval súd podľa § 142 ods.3 O. s. p. a priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania, pretože jeho neúspech bol len v časti príslušenstva pohľadávky a súd to posúdil ako nepatrný neúspech. Žalobca si uplatnil náhradu trov konania za súdny poplatok vo výške 549,50 €, preto súd zaviazal žalovanú na náhradu trov konania v celom rozsahu, t. j. vo výške 549,50 €. Rovnako na takto priznaný nárok sa vzťahuje povolenie súdom uhradiť dlh v splátkach (§ 160 ods.1 O. s. p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,
9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.

1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,
4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).